

روانشناسی از دیدگاه اندیشمندان مسلمان

- ۱- روانشناسی اسلامی را تعریف کنید
- ۲- معلم ثانی لقب چه کسی بود ؟ دو جلد از مهمترین تالیفات ایشان را بنویسید
- ۳- نفس حیوانی را تعریف کنید
- ۴- نفس ناطقه را تعریف کنید
- ۵- تالیفات ابن سینا را نام ببرید
- ۶- سعادت از دیدگاه ابن سینا را شرح دهید
- ۷- برترین لذت از دیدگاه ابن سینا را بنویسید
- ۸- (زمان مناسب) را به عنوان یکی از شرایط مصاحبه بالینی شرح دهید
- ۹- بررسی عوامل خطر ساز خودکشی به چه صورت می باشد ؟
- ۱۰- چند توصیه برای بهتر شدن مصاحبه را ذکر کنید

جواب

۱- در روانشناسی نوین اسلامی اگر بخواهیم به طور مختصر به تعریف روانشناسی اسلامی بپردازیم باید بگوییم: مطالعه علمی رفتار انسان به طوریکه با فرهنگ اسلامی ایرانی و دستورات قرآنی متناسب باشد. این تعریف نشان می دهد که نوعی دانش روانشناختی در رابطه با انسان در منابع اسلامی وجود دارد که می تواند بر روی عواطف، احساسات و حتی افکار آدمی تاثیرگذار باشد. آنچه در روانشناسی اسلامی بسیار حائز اهمیت می باشد بررسی موضوع آن می باشد. چرا که موضوع این علم فراتر از بعد ظاهری انسان است و بعد باطنی یا همان پنهانی انسان در این علم از اهمیت بالاتری برخوردار است. بنابراین وقتی می گوییم که این علم به بررسی رفتار انسان می پردازد منظورمان رفتار ظاهری و باطنی است. در واقع این نوع روانشناسی به بررسی رفتار انسان با توجه به اسباب ظاهری و باطنی می پردازد.

۲- فارابی به دلیل مطالعه بسیاری کتاب های ارسطو و نوشتن کتابهای مشابه آن لقب معلم ثانی معلم دوم را گرفته است فارابی در اوایل زندگی به قضاوت می پرداخت اما علاقه شدیدی به شناخت و مطالعه فلسفه و حقایق ماوراء طبیعت داشت.

کتاب آرا اهل مدینه فاضله - کتاب السياسات المدینه

۳- نفس حیوانی دارای دو قوه است : قوه مدرکه و قوه محرکه . قوه مدرکه همان ادراک پذیرش صورت ادراک شده به وسیله ادراک کننده است. قوه مدرکه به دو قسمت تقسیم می شود قوای مدرکه خارجی که همان حواس پنجگانه خارجی مثل سامعه - باصره ذ- لامسه - ذائقه - شامه است و قوای مدرکه باطنی که همان حواس باطنی است مثل شادی - غم - هیجان

۴- نفس ناطقه که فارابی آنرا قوه ناطق یا عقل می نامد وسیله تعقل و تمیز میان زشت و زیبا و تحصیل علم است به دو قسمت تقسیم می شود یک عقل عملی دو عقل نظری یا علمی

۵- الشفاء - النجاه - القانون فی طب - احوال النفس

۶- ابن سینا واژه های سعادت و شقاوت را بر سعادت و شقاوت نفس در زندگی آخرت بیان می کند اما زمانی که سعادت و شقاوت در ارتباط با بدن در این دنیا است آن را لذت و الم می نامد

به نظر ابن سینا هر کدام از قوای نفسانی لذت یا خیر و الم یا شر مخصوص به خود را دارند برای مثال لذت قوه شهوانیه آن است که از روی حواس پنجگانه خارجی کیفیتی مخصوص و ملایم به آن برسد. لذت قوه غضبیه غلبه کردن است لذت قوه میه امید است. لذت قوه حافظه یادآوری امور گذشته است آزار هر کدام از این قوا ضد لذت آنهاست

۷- قوه عاقله از نظر شان و مرتبه برترین قوه و کمالش نیز برترین کمال است آنچه در این زندگی دنیوی مانع از درک لذت های عقلی می شود که بر شدن در نهضت های حسی شهودی و غضبی است که اگر انسان از اسارت این لذت ها خلاص شود و با تمام وجود به ادراک معقولات روی بیاورد قطعاً به عقل فعال نزدیک می شود به طوری که مستقیماً معقولات را از آن دریافت می کند و این برترین لذتی است که انسان میتواند در زندگی دنیوی به دست آورد

۸- برگزاری مصاحبه درمانی در زمان مناسب در روند تقویت رابطه درمانی موثر خواهد بود لازم است مصاحبه گر قبل از مراجعه در اتاق مصاحبه حاضر باشد و از هر چیزی که به رفع جریان مصاحبه منجر می شود مانند صدای زنگ تلفن باز و بسته شدن درب یا ورود و خروج افراد در اتاق جلوگیری شود

۹- ۱ بررسی داشتن افکار خودکشی در حال حاضر - ۲ داشتن طرح و برنامه برای خودکشی - ۳ درجه خطرناک بودن ابزار خودکشی مثلاً اسلحه ، بریدن رگ بسیار مرگ زا هستند - ۴ اقدام قبلی به خودکشی - ۵ وجود سابقه خودکشی در خانواده

۱۰- از بیماران دو شماره تلفن ثابت و همراه داشته باشید تا در صورت نیاز راحت تر بتوانید آنها را پیدا کنید

هزینه هر جلسه باید مشخص باشد می توان به بیمار تخفیف داد اما هرگز نباید بیماری را رایگان ویزیت کرد چون روی روند درمان تاثیر می گذارد

هرگز شماره تلفن منزل خود را به بیمار ندهید بهتر است یک تلفن ثابت ترجیحا تلفن محل کار خود را در اختیار دارد در صورتی که با بیمار اورژانسی طرف هستید که احتمال خودزنی و خودکشی دارد می توانید شماره تلفن همراه خود را در اختیار بیمار قرار دهید